

โครงการปฏิบัติธรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี
กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี
เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันประสูติ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒
กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม

หลักการและเหตุผล

เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันประสูติ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒ สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี นับเป็นวาระพิเศษยิ่งสำหรับปวงชนชาวไทย ที่จะได้แสดงความจงรักภักดี เพื่อระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณ ของสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นศูนย์รวมทางจิตใจของคนในชาติ ที่ทรงอุทิศพระองค์ในพระกรณียกิจน้อยใหญ่เพื่อพสกนิกรชาวไทย เพื่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติเป็นสำคัญ

ในการนี้ กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม ได้พิจารณาเห็นว่า การปฏิบัติธรรมเป็นการพัฒนาจิตใจ มีกระบวนการและขั้นตอนเพื่อให้มีสมาธิ เกิดสติปัญญา เป็นการนำศีลธรรมและคุณธรรมมาใช้เป็นแนวทางในการดำรงชีวิตด้วยการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ซึ่งเป็นการปฏิบัติอันสูงสุดตามหลักพระพุทธศาสนา เพื่อขัดเกลากิเลส (เครื่องเศร้าหมอง) อวิชชา (ความไม่รู้จริง) เพื่อพัฒนาจิตใจให้เกิดปัญญา (การเห็นความจริง) และเกิดความสันติสุขแก่ชีวิต ครอบครัว และสังคม รวมถึงประเทศชาติ เป็นการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมภาคสังคม ให้เกิดผลในทางปฏิบัติที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ ดังนั้น เพื่อแสดงความจงรักภักดีที่พระองค์ได้สร้างคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติอย่างอนงอนันต์ กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม ได้ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชนทุกหมู่เหล่า และทุกสาขาอาชีพ ทั้งในเขตกรุงเทพมหานคร และ ๗๖ จังหวัดทั่วประเทศ จัดโครงการปฏิบัติธรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันประสูติ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเฉลิมพระเกียรติและถวายพระราชกุศลแด่สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันประสูติ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒
๒. เพื่อให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชน ได้ฝึกปฏิบัติธรรมขั้นพื้นฐาน ฝึกสมาธิ เกิดความสงบร่มเย็นทางจิตใจ เพิ่มพลังใจในการปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ
๓. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเกิดความอยู่เย็นเป็นสุขในหน้าที่และสังคม

สถานที่ที่ดำเนินการ

๑. ส่วนกลาง : ณ ยุวพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
๒. ส่วนภูมิภาค ๗๖ จังหวัด : ณ วัด/สถานปฏิบัติธรรม

เป้าหมาย

เป้าหมายเชิงปริมาณ

๑. ส่วนกลาง : ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ สื่อมวลชน และประชาชน จำนวน ๒๐๐ คน

๒. ส่วนภูมิภาค ๗๖ จังหวัด : ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ สื่อมวลชน และประชาชน
จังหวัดละ ๖๓ คน รวมจำนวน ๔,๗๘๘ คน

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

๑. ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ สื่อมวลชน และประชาชน ที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้ฝึกปฏิบัติธรรม และได้ฝึกสมาธิ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ สื่อมวลชน และประชาชน ที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา โดยผ่านทางการปฏิบัติธรรม สามารถนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ทำให้ปฏิบัติงานอย่างมีความสุข มีจิตสำนึกที่จะปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่างวันที่ ๒ - ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ทั่วประเทศ

กิจกรรมที่ดำเนินการ

- บรรยายหลักธรรมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- การเจริญภาวนา นั่งสมาธิ เดินจงกรม
- ทำวัตรสวดมนต์เช้า - เย็น
- เจริญจิตภาวนา ตั้งสติ สมาธิ ปัญญา
- สัตส่วนของภาคกิจกรรม

๑) ภาคปริยัติ ๒๐% บรรยายสอดแทรกธรรมะในเวลาที่เหมาะสม

๒) ภาคปฏิบัติ ๗๕% การเจริญสมาธิ การเจริญสติ เดินจงกรม ฯ

๓) กิจกรรมอื่น ๆ ๕% เช่น พิธีเปิด - ปิดโครงการ การปฐมนิเทศ ปัจฉิมนิเทศ พิธีมอบวุฒิบัตร

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๑. กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม
๒. สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดทั่วประเทศ
๓. วัด/สถานปฏิบัติธรรม
๓. หน่วยงานภาคราชการ
๔. หน่วยงานภาคเอกชน/ภาคประชาชน
๕. หน่วยงานที่สนับสนุน

การประเมินผล

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการประเมินโครงการ

ผู้เข้ารับการปฏิบัติธรรมทุกคน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

ใช้แบบสอบถามก่อน และภายหลัง การเข้ารับการปฏิบัติธรรม

๑. ความคิดเห็นก่อน และหลังการเข้าโครงการปฏิบัติธรรม

๒. ประโยชน์/ความพึงพอใจที่ผู้เข้ารับการปฏิบัติธรรมได้รับในช่วงหลังจากที่ผ่านการปฏิบัติธรรม

๓. ประเมินผลโครงการปฏิบัติธรรม ด้านหลักสูตร เนื้อหา และด้านกระบวนการจัดการ

ได้รับวุฒิบัตร

สำหรับผู้เข้ารับการปฏิบัติธรรม ครบหลักสูตรจะได้รับวุฒิบัตรฯ จากกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้เข้ารับการปฏิบัติธรรมมี ีสมาธิในการปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ
  ๒. ผู้เข้ารับการปฏิบัติธรรมนำหลักธรรมทางศาสนา ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ทำให้ปฏิบัติงานอย่างมีความสุข มีจิตสำนึกพร้อมที่จะปฏิบัติงานเพื่อประชาชนและแผ่นดิน
  ๓. เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันโดยการพัฒนาด้านจิตใจ ซึ่งจะทำให้เกิดพฤติกรรมในเชิงสร้างสรรค์ ความสงบเรียบร้อยของสังคม
-

(ร่าง)

กำหนดการ

โครงการปฏิบัติธรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี

เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันประสูติ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒

กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม

ระหว่างวันที่ ๒ - ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ณ ศูนย์วิปัสสนาญาณุพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทยฯ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒

- ๐๘.๐๐ - ๐๙.๐๐ น. - ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฯ พร้อมกัน ณ ศูนย์วิปัสสนาญาณุพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทยฯ (อาคารธรรมนิเวศ) ลงทะเบียนเข้าที่พัก
- ๐๙.๐๐ - ๑๐.๐๐ น. - ปฐมนิเทศทั่วไป
- ๑๐.๐๐ - ๑๑.๓๐ น. - สมาทานศีล ๕ / สมาทานกรรมฐาน / ฟังธรรม / แนะนำการปฏิบัติ โดย พระอาจารย์ประสงค์ ปริบูรณ์
- ๑๑.๓๐ - ๑๓.๐๐ น. - รับประทานอาหารกลางวัน
- ๑๓.๐๐ - ๑๔.๐๐ น. - พิธีเปิด โดย นายกิตติพันธ์ พานสุวรรณ อธิบดีกรมการศาสนา ประธานในพิธี จุฑารูปเทียนบุชาพระรัตนตรัย / กล่าวคำบูชาพระรัตนตรัย อาราธนาศีล พระให้ศีล
- ประธานในพิธีเปิดกรวยรูปเทียนและถวายราชสักการะ และกล่าวสดุดี
เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี
- เปิดเพลงมหาชัย
- ประธานกล่าวเปิดโครงการฯ
- ๑๔.๐๐ - ๑๔.๓๐ น. - พักเบรก
- ๑๔.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. - ฟังธรรม “การเข้าถึงพระรัตนตรัย” โดย พระมหาประนอม ธีมมาลังกาโร
- ๑๖.๓๐ - ๑๗.๐๐ น. - ปฏิบัติธรรม
- ๑๗.๐๐ - ๑๘.๓๐ น. - รับประทานอาหารเย็น / สรีระกิจ
- ๑๘.๓๐ - ๒๐.๓๐ น. - ทำวัตรเย็น / ฟังธรรม โดย พระอาจารย์ประสงค์ ปริบูรณ์
- ๒๐.๓๐ - ๒๑.๐๐ น. - ปฏิบัติธรรมตามอภัยาศัย
- ๒๑.๐๐ น. - พักผ่อน

วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒

- ๐๕.๓๐ - ๐๖.๓๐ น. - ตื่นนอน / สรีระกิจ
- ๐๖.๓๐ - ๐๗.๐๐ น. - ทำวัตรเช้า
- ๐๗.๐๐ - ๐๘.๐๐ น. - ฟังธรรม โดย พระอาจารย์ประสงค์ ปริบูรณ์
- ๐๘.๐๐ - ๐๙.๐๐ น. - รับประทานอาหารเช้า
- ๐๙.๐๐ - ๑๐.๓๐ น. - ฟังธรรม “ความจริงของสิ่งทั้งปวง” โดย อาจารย์สุภีร์ ทุมทอง
- ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น. - ปฏิบัติธรรม

- ๑๑.๓๐ - ๑๓.๐๐ น. - รับประทานอาหารกลางวัน
- ๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น. - ฟังธรรม “ความไม่ประมาท ๕ ฐานะ” โดย อาจารย์ประเสริฐ ตั้งอุดมเลิศ
- ๑๕.๐๐ - ๑๕.๓๐ น. - พักเบรก
- ๑๕.๓๐ - ๑๗.๐๐ น. - ปฏิบัติธรรม / ฝึกเจริญสติ(กายบริหาร)
- ๑๗.๐๐ - ๑๘.๓๐ น. - รับประทานอาหารเย็น / สรีระกิจ
- ๑๘.๓๐ - ๒๐.๓๐ น. - ทำวัตรเย็น / ฟังธรรม โดย พระอาจารย์ประสงค์ ปริบูรณ์
- ๒๐.๓๐ - ๒๑.๐๐ น. - ปฏิบัติธรรมตามอภัยาศัย
- ๒๑.๐๐ น. - พักผ่อน

วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒

- ๐๕.๓๐ - ๐๖.๓๐ น. - ตื่นนอน / สรีระกิจ
- ๐๖.๓๐ - ๐๗.๓๐ น. - ทำวัตรเช้า / ฟังธรรม โดย พระมหาประนอม อัมมalingกาโร
- ๐๗.๓๐ - ๐๘.๓๐ น. - รับประทานอาหารเช้า
- ๐๘.๓๐ - ๑๐.๐๐ น. - ปฏิบัติธรรม
- ๑๐.๐๐ - ๑๐.๓๐ น. - พักเบรก
- ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น. - ฟังธรรม โดย พระอาจารย์ประสงค์ ปริบูรณ์
- ๑๑.๓๐ - ๑๓.๐๐ น. - รับประทานอาหารกลางวัน
- ๑๓.๐๐ - ๑๔.๐๐ น. - กรอกแบบประเมินผล / แสดงความรู้สึก / ไขปัญหาธรรม / โอวาทปิด
- ๑๔.๐๐ น. - พิธีปิด โดย นายกิตติพันธ์ พานสุวรรณ อธิบดีกรมการศาสนา ประธานในพิธี
- ประธานพิธี จุฑารูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย
- มอบวุฒิบัตร
- ๑๕.๐๐ น. - ถ่ายรูปหมู่
- เดินทางกลับ

- หมายเหตุ :
๑. ประธานใส่ชุดปกติขาว
  ๒. ผู้เข้าร่วมกิจกรรม สวมใส่ชุดขาวปฏิบัติธรรม
  ๓. กำหนดการนี้อาจเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

หลักสูตรการปฏิบัติธรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี

กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี

เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันประสูติ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ระหว่างวันที่ ๒ - ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ณ ศูนย์วิปัสสนาธุระพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทยฯ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

เป็นหลักสูตรการพัฒนาจิตใจด้วยการปฏิบัติธรรมหรือการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานด้วยการเจริญสติปัญญา สืบตามแนวทางของพระพุทธองค์ เน้นศีล สมาธิ ปัญญา โดยการฝึกสติและสมาธิอย่างต่อเนื่อง ใช้หลักการพัฒนาตนด้วยตนเอง

การปฏิบัติธรรม

การเตรียมตัว - เตรียมใจ

- เตรียมมอบภารกิจให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง ไม่นำภารกิจไปด้วย ตั้งใจปฏิบัติให้ครบ ๓ วัน ๒ คืน
- เตรียมเสื้อผ้าสวมสบาย สีขาว จำนวน ๓ ชุด ให้พอใช้ ไม่มีการซักหรือซักตลอด ๓ วัน ผู้ปฏิบัติไม่สวมกางเกงขาสั้น ไม่สวมเครื่องประดับนอกจากนาฬิกา ไม่นำของมีค่าติดตัวทำให้เป็นกังวล
- อาหารจะเป็นอาหารปกติ จัดให้วันละ ๓ มื้อ คือ อาหารเช้า กลางวัน และเย็น
- บอกกับตนเองว่า การไปปฏิบัติธรรมครั้งนี้ ข้าพเจ้าจะไปเพื่อฝึกขัดเกลาจิตใจ จะละทิ้งยศศักดิ์ฐานะตำแหน่ง ฯลฯ ไว้ที่บ้าน ข้าพเจ้าจะไปบวชใจ ๓ วัน เพื่อจะไปพิสูจน์ว่าธรรมะของพระพุทธองค์ปฏิบัติตามได้จริง มีผลประเสริฐจริงเพียงใด
- ไม่นำเอาเครื่องมือสื่อสาร เช่น โทรศัพท์มือถือ และอื่น ๆ ติดตัวมา (มีตู้และกุญแจให้แต่ละท่านเก็บสัมภาระ)
- ทำตนให้เป็นผู้อยู่ง่าย กินง่าย มีความเกรงใจและให้เกียรติผู้อื่น

ระเบียบปฏิบัติ

- เมื่อเดินทางมาถึง ท่านต้องลงทะเบียนกับเจ้าหน้าที่ นำสัมภาระไปเก็บให้เรียบร้อย หากท่านมีกิจจำเป็นต้องออกจากกรปฏิบัติ ต้องแจ้งแก่วิทยากรผู้ควบคุมหรือเจ้าหน้าที่ก่อน
- พยายามปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ไม่พูดคุยกัน เพื่อใช้เวลา ๓ วันของท่านให้คุ้มค่า
- ถ้าท่านรู้สึกไม่สะดวก ไม่สบายกาย หรือไม่สบายใจ โปรดแจ้งแก่วิทยากรผู้ควบคุม เจ้าภาพ หรือเจ้าหน้าที่ ทุกคนยินดีช่วยเหลือ

ขอขอบคุณ

